

מרתה יודעת
מגזין תיאטרון

אוקטובר 18, 2025

"כל אחד והמים שלו": מורה אחד, על במה ריקה, בתוך אוקיינוס של כאב מאת: אירית ראב

יום ראשון בערב, הדמדומים פינו עצמם לחשיכת הליל, תכונת היום של תל אביב, גדושת אנשים עם מטרה ותכלית, פינתה את דרכה למבלי הברים ומאריכי השהות בבתי הקפה. בארומה, על שדירת שאל המלך בואכה לונדון מיניסטור, בחורה צעירה התלבטה מול המכונה לשירות עצמי – האם לקחת סלט טונה או סלט ניסואז? ואיזה לחם לקחת – ג'בטה מקמח לבן או לחם מקמח מלא? ואיזה קפה כדאי – הפוך גדול בלי קצף או אספרסו כפול ארוך? כך, התלבטה והתלבטה, כשבינתיים התור הולך ומסתעף מאחוריה, והיא בשלה, אינה רואה ואינה מתייחסת. בשלב מסוים, אנשים החלו לנטוש את התור, אני ביניהם, אבל אף אחד לא אמר לה מילה, כאילו אף אדם לא רצה להפר את השיחה האילמת של הבחורה עם המכונה, לא רצה להחיש אותה בבחירת דרכה בכוחות עצמה.

ואני, המשכתי בדרכי לעבר תיאטרון הקאמרי. בערך בשמונה וקצת, הקפה למטה החל להתרוקן, איש-איש ואישה-אישה עזבו את המקום, נכנסו אל העולמות הבדיוניים שלהם, כיסאות החלו להיערם. כמעט סגרו את האור, כשלגמתי לגימה אחרונה מהקפה הטעים, המשכתי לעבר אולם קפה תיאטרון ומצאתי מקום טוב בשולי השורה השלישית.

לאט לאט, האולם הקטן התמלא בעוד צופים וצופות. בחור שהתיישב בשורה בצד, לא סגור במאה אחוז שהוא יכול לשבת ליד מיקרופון על סטנד; זוג מבוגר, הוא החזיק לה את התיק, בעוד היא פילסה את דרכה אל עבר המקום שלהם, שובל השל שלבשה ליטף את כל היושבים בשורה; המורה ובן זוגה שישבו בשורה לפני, מבטה ותלתליה קפצו בהתלהבות מצד אחד של האולם לצדו השני, בכדי לראות מי מחברותיה לבית הספר כבר הגיעה ולמי היא יכולה להגיד שלום. כל אחת/אחד עם הסיפור והשריטה שלהם.

"כל אחד והמים שלו" | צילום: ז'ראר אלון

היה זה רק הולם לראות בערב שכזה את ההצגה "כל אחד והמים שלו", מאת ובבימוי רובי קסוס. ההצגה מגוללת את סיפורו של דניאל, מורה לתיאטרון ואחראי טקסי בית הספר, המעלה מדי שנה, במומחיות אינקץ, את טקס יום הזיכרון. השנה, הוא עומד להעלות קטע מיוחד במיוחד, המציג את סיפורו של חייל שנפל מזויות שונה וייחודית, אבל תוך מהרה המורה דניאל מגלה שהדמיון והיצירה עלולים להתגשם, ולהפוך למפל של רגשות אשמה וצער.

היצירה שנכתבה על ידי קסוס עצמו (מעבר לעיסוקו כבמאי ומחזאי, הוא גם מורה לתיאטרון ומוסיקאי), מבוסס על סיפור אמיתי שחווה, כאשר מציאות השכול טפחה בעוצמה על פניו לאחר שתלמידו לשעבר נפל בקרב. ההצגה מעלה בצורה יפה וכואבת כל כך שאלה שעד כה לא נתקלתי בה על במת התיאטרון, אך לצערי נתקלתי ברבות כמוה במציאות שלאחר השבעה באוקטובר – איך מורה יכול/ה להתמודד עם תלמיד/ה לשעבר שנפלו במהלך המלחמה או בקרבות "שבשגרה"? האם אדם שלכאורה הוא בסך הכל מורה ולא בן משפחה, אבל בפועל היתה לו מערכת יחסים ארוכת שנים עם התלמיד, והשפעה בלתי ניתנת לכימות, יכול לקרוא לעצמו מורה שכול?

דניאל, המגולם בצורה מצוינת ומכמירת לב על ידי יולי סקר, נאלץ להתמודד עם תלאות טקס יום הזיכרון, השריטות של התלמידים והוריהם, התלהבות המורים והמנהל, ושק עצום של רגשות אשמה. סקר מלהטט בכישרון ניכר בין כלל הדמויות שהוא מגלם על הבמה – החל במורה המסור לתיאטרון, דרך האם שמאמינה בכוחה של הבמה ובכישרונו של בנה, וכלה במנהל בית הספר. אין ספק כי בדומה לנאמר על הבמה, שהסוד להצגה טובה טמון בליהוק, גם ההצגה הזו מבריקה בזכות ליהוק מצוין של שחקן נהדר שמסוגל להעמיס על כתפיו עולם מצחיק וכואב שכזה, מבלי להיקלע לשטחיות וקלישאתיות.

צילום: ז'ראר אלון

היצירה של קסוס עמדה היטב באתגר של הצגת יחיד – היא היתה מרתקת ומפעימה. בכל רגע נתון התרחש משהו על הבמה, ובנפשו של המורה דניאל, גם אם הוא עמד ללא ניע ורק הביט בקהל. כל רגע נתון דרך את המתח לבאות, ועורר גלים של הזדהות בקרב הצופים, בייחוד של אלו שהגיעו ממערכת החינוך. ובכל רגע נתון, היה רצון לדעת לאן עוד היצירה הזו יכולה להתגלגל, על אף סופה הטרגי.

ולצד זאת, אם נשים דקה בצד את המשחק המצוין והבימוי המדויק, אני חייבת לשאול שאלה אחת בלבד – אם האולם הנו קטן, באופן יחסי לאולמות אחרים בתיאטרון ובקאמרי בפרט, והצופים נמצאים במרחק של לא יותר משני מטרים מהבמה, למה להיעזר בנק, אותו מיקרופון קטן המודבק על לחיו של השחקן, במקום פשוט לתעל את הפרוייקציה שלו? ועל אחת כמה וכמה, מדוע להיעזר במיקרופון על סטנד, כאשר השחקן ירד אל מתחם הקהל וליטרלי עמד 10 ס"מ מאחורי מקומה של המבקרת? אם המטרה היתה להראות את האבסורד האודיאלי של מערכת החינוך וחיבתה הרבה למיקרופונים, מגפונים ומערכות הגברה על גווניה השונים, באמת שהיה ניתן לעשות זאת בצורה אחרת, יצירתית יותר.

אך מלבד זאת, שילוב נהדר של טקסט מעולה ומרתק, משחק מצוין ובימוי קשוב ומדויק, הופך את "כל אחד והמים שלו" לכדי פנינה תיאטרלית, כואבת ואקטואלית במיוחד, המסיטה את הפולו-ספוט לעבר דמויות החינוך שמאחורי הקלעים וההתמודדות שלהן עם אובדן, שכול וכאב.

כל אחד והמים שלו

תיאטרון הנפש
מחזה ובימוי: רובי קסוס
משחק: יולי סקר
תפאורה: נטע אמיתי
תאורה: עומר בולנז'ר כהן
מוסיקה: אלון גלזינגר
תנועה: נועה בוקר

מועדים נוספים:

20:00 21/11/25 תיאטרון הקאמרי (במסגרת פסטיבל "כאן ועכשיו")
